

Czytania: 2 Tm 4, 9-17a; Ps 145, 10-11. 12-13ab. 17-18; Aklamacja J 15, 16; Ewangelia Łk 10, 1-9

Jak podają źródła starożytne św. Łukasz był Syryjczykiem z Antiochii, a z zawodu był lekarzem, o czym nam mówią szczegóły z opisów chorób czy uzdrowień, jak i sama specjalistyczna terminologia której używa. Kiedy św. Marek mówi, że teściowa Szymona „leżała w gorączce”, Łukasz precyzuje, że była „trawiona wysoką gorączką”, podobnie „ucho igielne” odnosi się do igły chirurgicznej. Kiedy Jezus modli się przed męką, Łukasz opisuje, że „pot jego był jak gęste krople krwi”. Łukasz w swojej ewangelii podaje więcej informacji na temat chorób, rozróżnia źródło ich powstania, określa czas trwania i opisuje sposób uzdrowienia. Rozróżnia też opętania od innych chorób. Także z większym szacunkiem odnosi się do lekarzy (Łk 8, 43; Mk 5, 26). Przez Łukasza sam Jezus jest przedstawiany jako lekarz (4, 23), że posiada moc uzdrawiania i ją przekazuje apostołom. Był człowiekiem wykształconym i znał dobrze język grecki i kulturę hellenistyczną. Tradycja mówi, że był także malarzem, ale wynika to raczej z tego, że nie pędzłem, lecz piórem namalował piękny obraz Matki Bożej, który stał się natchnieniem dla twórców sztuki chrześcijańskiej. Napisał swoją Ewangelię gdzieś w Grecji – nie posiadamy pewnych i jednoznacznych informacji. Wiemy, że był wiernym uczniem i towarzyszem podróży misyjnych św. Pawła. Paweł w swoich listach wspomina kilkakrotnie jego imię wśród swoich towarzyszy. Łukasz czerpał swoje informacje od różnych apostołów, a możliwe, że od samej Maryi i od św. Jana.

Łukasz na początku swojej ewangelii przedstawia się nam jako skrupulatny historyk: gromadzi materiały, ocenia, weryfikuje, starannie porządkuje. „Wielu już starało się ułożyć opowiadanie o zdarzeniach, które się dokonały pośród nas, tak jak nam je przekazali ci, którzy od początku byli naocznymi świadkami i sługami słowa. Postanowiłem więc i ja zbadać dokładnie wszystko od pierwszych chwil i opisać ci po kolei, dostojny Teofilu, abyś się mógł przekonać o całkowitej pewności nauk, których ci udzielono. Za czasów Heroda, króla Judei, żył pewien kapłan...” i później kontynuuje dalej swoje, chciałoby się powiedzieć, fascynujące opowiadanie.

Pisma Łukasza: Ewangelia i Dzieje Apostolskie są przedstawieniem kontynuacji starotestamentalnej historii zbawienia. Opisem Boga wchodzącego w historię ludzką, w historię człowieka i świata. Dla niego Jezus jest miłosiernym Zbawicielem i Panem historii zapewnia, że *dla Boga nie ma nic niemożliwego*. Łukasz przedstawia Jezusa jako Zbawiciela wszystkich ludzi, i zapowiada, że *w imię Jego głoszone będzie nawrócenie i odpuszczenie grzechów wszystkim narodom*. Słysząc tu echo nauk św. Pawła.

Łukasz jest też piewą dobroci i łagodności Jezusa wobec wszystkich chorych, strapionych, życiowo zagubionych, na których Jezus wkładał ręce i uzdrawiał wszystkich. Tylko Łukasz przekazał nam przypowieść o zagubionej drachmie, o synu marnotrawnym powracającym do Ojca czy o miłosiernym Samarytaninie.

Dla Łukasza Jezus jest „Zbawicielem”, co jest odniesieniem działalności i osoby Jezusa wprost do Boga, który jako jedyny w ST, jest nazywany zbawicielem. W Magnificat, Bóg jest Zbawcą, „raduję się w Bogu, moim Zbawcy” mówi Maryja po zwiastowaniu (1, 47), a zaraz potem słyszymy zapowiedź: „narodził się wam Zbawiciel” (2, 11) – ogłaszają pasterze. Łukasz uświadamia nam wszystkim, że Syn człowieczy przyszedł, „by szukać i zbawić to, co zginęło” (19, 10). Dlatego też istotnym rysem tej ewangelii jest miłosierdzie i przebaczenie. Widać to szczególnie w przypowieści o synu marnotrawnym, w przebaczeniu jawno grzesznicy, w darowaniu win krzyżującym Go (23, 34) i „dobremu” łotrowi. Do bycia miłosiernym jest wezwany każdy człowiek: „Bądźcie miłosierni jak Ojciec wasz jest miłosierny” (6, 36).

W historii Zbawienia Łukasz szczególną rolę przypisuje Duchowi Świętemu. Jest on obecny od zwiastowania: „Duch Św. zstąpi na ciebie i moc Najwyższego osłoni cię” (Łk 1, 35)

i jest On zapowiedziany, że będzie towarzyszył uczniom Jezusa w chwilach prześladowań (12, 12). Zstępuje na początku Dziejów Apostolskich i nieustannie towarzyszy rozwijającemu się Kościołowi (15, 28). Duch jest przewodnikiem i gwarantem jedności misji Jezusa i Kościoła.

Łukasz dużo miejsca poświęca kobietom, które też są obecne przy Jezusie od początku, i to nie chodzi tylko o Jego Matkę, ale pojawia się np. Elżbieta, matka Jan Chrzciciela, prorokini Anna, na początku Ewangelii, wdowa z Nain, grzesznica namaszczaająca stopy Jezusa, Marta i Maria, z którymi żył w przyjaźni. Łukasz pisze też o różnych innych kobietach towarzyszących Jezusowi w działalności misyjnej (8, 1; 23, 49). One były przy Nim na drodze krzyżowej, zaopiekowały się Jego ciałem po śmierci i pierwsze też odkryły pusty grób.

Więcej niż inni ewangeliści Łukasz poświęca modlitwie. Jezus jest przykładem modlitwy, modli się w różnych momentach: przed chrztem w Jordanie, na pustyni, przed wyborem Dwunastu, w czasie przemienienia, przed modlitwą Ojcze nasz (11, 1) i w ogójcu. Jezus u Łukasza zachęca też wszystkich: „czuwajcie i módlcie się każdym czasie...” Łk 21, 36. W tym też słychać nauczanie św. Pawła.

Prośmy Pan Boga abyśmy umieli czytać jego Słowo i je rozumieć, byśmy byli zdolnie poznawać mądrość Ewangelii i Ewangelią żyć.

o. Wiesław Jonczyk SJ